

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (országgyűlési búcsu-beszédek: Vlassics b. horvátországi bán †; pesti műkiállítás. Krassómezei magyarosodás, baltavári iskolai próbatét; komáromi, erdélyi, kassai és kanizsai hírek; újabb zavargás Szerbiában 'sa't.) Spanyolország (Cabrera megszökött; morellai zavargás; 'sa't.) Anglia (Russell nagybátyja meggyilkoltatva; 'sa't.) Franciaország (Joinville hg Napoleon hamvait Parisba szállítandja; lapvélemények e' kormányhátzatról; a' lengyelek sorsa Franciaországban; 'sa't.) Törökország (a' diván tagjai közt folyvást meg-hasonlós uralkodik; 'sa't.) Perzsia. (Gabonair. —

Magyarország és Erdély.

I A' Pozsonyba érkezett Fölségek üdvözlésére rendelt orsz. küldöttség szó-nokának Pyrker László egri patriarcha érseknek a' kir. Felséghez intézett beszé-de: Fels. Császár és ap. Király, legkegy. Urunk! Forró ohajtásunk teljesült, örö-münk legmagasb fokát érte. Felségedet csak néhány nap előtt kijelentett kegy. igéretéhez képest jelenleg ismét hív magyarai körében, az édes hon áldott keble-ben, magas kir. személyében üdvözölhetni van szerencsénk. Felséged ime sze-renesés megérkezteből eredt határtalan örömmérzelmeket 's köteles jobbágyi hó-dolatjokat kívántak általunk Magyarország 'sa' kapcsolatos Részek országosan együtt levő hű Rendei kir. Fels. kegyes színe előtt nyilvánítani. Szinte egy év tünt le a' gyorsan haladó idők során, mióta Fels. a' jelen országgyűlést személye-sen megnyitni méltóztatott; 's im elérkezett a' kegy. kitűzött határidő, midőn or-szágos tanácskozásaink tiszta eredménye: — a' haza boldogítását, a' nemzet jövő-dő virágzása czélszerű eszközeit 's az alkotmányos jogok állandó fenmaradását tárgyazó új t. czikkek Felséged kir. jóváhagyása 's megerősítése által alkotva leendnek. Méltán örvendnek tehát a' Magyarhon hű Rendei, méltán örvend az egész nemzet: hogy Urát, Királyát, kinek őseitől örökölt magas erényei koszo-rújában a' Fejedelmek ama' legdicsőbb éke, a' kegyelem, legfőbb helyet foglal; kinek atyai kormánya alatt a' béke anyagya szeliden lebeg a' virágzásnak indult édes hon felett, a' nemzeti ünnepek legjelesbikén hű keblebe fogadhatja. Tartsa meg az ég Ura Felségedet, mindenkor kedvező jölétben az évek hosszu során az emberi kor legkésőbb határáig; biztosan reményli így a' magyar nemzet, hogy jövő-dő virágzásának Felség-d bölcs kormánya alatt elvetett termékeny magvai nem sokára közös jölét áldott gyümölcseit hozandják létre. Fogadja Fels. jobb-ágyi hódulatunkat 's hű ragaszkodásunkat kir. legmagasb kegyelmével, melybe küldőinket magunkkal egyetemben továbbá is valódi örömüket 's lelkesed-ésüket általunk, kik Fels. magas kir. színe előtt hódolva állunk, ezennel kinyilat-koztatni sietnek. Buzgó kívánságát fejezzük tehát ki küldőinknek 's az egész ma-gyar nemzetnek, midőn forrón ohajtjuk: miszerint az Egek Felségedet, hazánk legke-gy. Anyját, a' legkésőbbkorig kívánt jölétben tartsák meg; hogy a' hű ma-gyar nép illy kegyelemteljes királynéjának anyai ótalma alatt az alkotmányos jó-lét édes gyümölcseit békével 's elégtelven élvezhesse. Nincs már egyéb hátra, hanem hogy Magyarország 'sa' kapcsolatos Részek hű Rendei, magunkkal egyetem-ben, Fels. legmagasb kegyelmébe mély tisztelettel ajánljuk. — IV. Fels. Király-néknak erre adott k. felelete: Verba mea teneritudinem sensus, quo iterata stu-dio charae mihi Gentis erga me testimonia accipio, aequare non possunt Regis Hung. imo vero Patris consors, novi Matris in eam — quodam modo — vicem mihi obeundam esse. Nec ullum dulcius mihi aliud officium est, ut qua nobili Genti huic cognationis etiam vinculo juncta, ut Deus res ejus prosperet, ex animo cupio. Ab inelyta vero Deputatione hac, cui pro navata missione suae opera gratias habeo, ut referre haec Dominis SS. et OO. velit, enixius peto. —

Az országgyűlés berekesztésekor tartott beszédek: I. Nádor Ó cs. kir. Föh-gségének országgyűlésrekesztő beszéde: Exc. Proceres ac II. SS. et OO! Ut exant-latus quisunque labor, pro ratione momenti, quod habet, ac utiliter impensi fati-gii, quod postulavit, gratum solet perficentibus indere sensum, est profecto, de quo nos cum exitu praesentium Regni Comitiorum nobis gratulatur. Si enim fru-ctum spectemus laborum nostrorum, quos hodie, post mutuas cum optimo Princi-pe de Regni negotiis consultationes concludimus, eum in perlatis legibus, paulo ante Regia a'ncione firmatis, et jam publici juris factis, ubi non minus, quam salutare conspicimus. Leges haec ad omnem populi classem pertinentes, augenda singulorum commoda peculiariter respiciunt. Ut alia inter quaedam attingam, con-ditio colonorum, postremis sub Comitibus lege definita, noviore, eaque notabi-lem sane in eo nacta est beneficii concessionem, quod sibi melius consulere cupi-entibus, Domino terrestri debitas quasvis praestationes, perenni relictione juxta statutum universalem normam redimere valeant; res omnis agraria, permagna apud nos considerationis, per providas sanctiones a multifariis damnificationibus egregie tutata; res crediti, singularium constitutionum, quibus Hungaria hactenus carebat, systemate, studio et industria laude dignissimis elaborato, creatis propriis Tribunalibus, eum in modum constabilita et aucta, ut hoc quoque ex capite Regni commercium laetiora incrementa captum non tam sperare, quam certo praedicere liceat; quae dum commemoro, praeternitere non possum eas etiam ad explenda Nationis desideria accessiones, quas in propagando usu linguae patriae haec ipsa Regni Comitibus tolerunt. Velint jam Exc. Proc. ac II. SS. et OO., ad sua feliciter reversuri, testes agere benignitatis Clem. Principis Nostris, cujus noviora eaque luculentissima documenta hujus Regni Conventus acta et leges loquuntur; velint ad preventuram ex his ampliorem communis prosperitatis efflorescentiam, atque ad optatam inter concives animorum unionem fovendam, providis consiliis suis quam optime conferre; velint denique me sua porro prosequi fiducia, cujus manifesta, nunquam in corde meo oblitteranda, his ipsis etiam sub Comitibus erga me dederunt testimonia, qui vicissim Excelsos Proc. ac II. SS. et OO. universos ac singulos, de sincera mea propensione convictos esse cupio. — II. Az ország hg-primásának búcsubeszéde: Fens. cs. kir. Föhg. országunk Nádor! Tizedikét fej-jezzük be ma azon országgyűléseknek, melyek negyven és több év óta az idők viszontagságához képest, majd a' fels. királyi szék és alkotmányunk védelmére, majd törvényink 's intézetink korszerű javítására, mindenkor pedig a' nemzet és haza boldogágának sikeres eszközésére cs. kir. Fenséged magas vezérlése, bölcs igazgatása alatt tartattak. Végig nézve ez országos gyűlések hosszú sorát, nem lehet nem örömtelven tapasztalni, mily számos és üdős törvényekkel, intéz-keésekkel gazdagított azóta közállományunk; mely szembevető lett a' nem-zet jölétének fejlődése, mily buzgó 's elterjedt az arra törekvő igyekezet. E' szép és igen becses eredmények az, isteni gondviselésnek a' magyar nemzet fe-

lett lebegő ótalma, 's dicsőül uralkodó királyink atyai gondoskodása után, az ország Rendeinek csüggedést nem ismerő buzgalomok, munkák, bizodalomok mel-lett, legnagyobb részben cs. kir. Fens. szakadatlan fáradozásának 's mély bölcsé-ségének gyümölcsei. Melly szép, melly szívemelő helyzet, cs. kir. Fenségednek, illy dicső pályán egy nemes hű nemzet iránt gyűjtött ennyi fényes érdem hoszu füzetére visszatékinthetni! melly vigasztaló érzet, a' jelenkornak, a' jóvendőnek buzgó hálájára illy igaz jussal számot tarthatni! Cs. kir. Fenségednek e' most be-végzett emlékeztetés 's a' maradék által is a' jelesbek közé számlálendő ország-gyűlésen is olly nyilván, olly állhatatosan kitűntetett volt buzgó munkálkodása, jótékony és bölcs vezérlése, hogy ezekért a' legforróbb hálával adózni, méltán legszorosb, legkedvesb kötelességink közé számláljuk; cs. kir. Fenséged-et eltávozásában is e' hálás érzéssel 's azon legtisztább ohajttal kísér-jük, hogy a' Mindenható ép erőben, egészségben Fens. Családja' boldogító körébe vezesse 's szeretett legkegyesb Fejedelmünknek, édes hazánk, a' nemzetünknek egyesült boldogságára, mindnyájunk gyönyörűségére mennél hoszasb időkig szerencsésen megtartsa. — III. A' kir. személynek búcsubeszéde: Fens. cs. kir. Föhg. országunk Nádor, nm. Fő-Rendek, tek. Karok és Rendek! Fels. Urunknak k. kir. előadási 's a' legközelebbi tör-vényhozások példái által lelkesítettve, ismét előhaladtunk polgári életünk legfontosb feladataiban, a' nemzeti közjölét időszerű törvényes kifejlődés-tében. Ugyanis mintán a' külső 's belső bátorság törvényesabta védezkö-zeit ez időben jó Királyunk atyai szívének nyilvánított vonzódása szerint, nem a' dühöngő hadnak, hanem az emberiség boldogságát tenyészítő áldott békének táplálékját megajánlottuk, Fels. Urunk kegy. engedelmevel 's jó-váhagyásával, ősi alkotmányunk alapvonásinak sérthetetlen megtartása mellett, törvényeket hozánk, édes anyanyelvünk virágzására 's terjedé-sére, a' nem-nemesi osztály tulajdon joga, a' közhitel, birtok-biztosítás, kereskedés, ipar és közlekedés megalapítására, vagy kifejtésére intézte-kezt. Fő czélunk vala törvényhozói pályánkon kiterjeszteni az alkotmány jó-téteményit a' nemzet minden osztályira, tagítani a' lélek értelem, szorgalom és birtok józan szabadsága körét, elhinteni, ápolni, gyökeresíteni a' szelle-mi és anyagi polgári jölét, a' rend, magvait, hogy a' majd testben és lélek-ben erős, boldog 's megelégtült nép hiva legyen hazájának, hiva boldogító fejedelmének. Ezek valának a' jelen országgyűlésnek czélzatai, és illyenek annak törvényekké alakult eredményei, mellynek végét az egyetértés, megnyugvás és megelégtülés békítő érzései között értük el, miért is hála mindenek előtt áldott jó Urunk, Királyunknak, ki Titusza korunknak, fáj-dalmakat enyhítve szíveket hódít, 's aggodalmakat orszolva nyugtat. Ea-godje Isten, hogy atyai bölcs kormánya alatt a' most hozott törvények a' végrehajtás utján mentülebb sikerülve, ohajtott gyümölcsöket hozzanak; hogy bizodalom, egyesség, polgári rend, csend, ipar, szorgalom 's ezek által közjölét virágozzék édes hazánkban; élje mindenki megelégtül-ve a' boldog jelent 's nyugodtan, telve szép reménnyel tekintsen a' még boldogabb jóvendőbe. Hála országunk fens. Nádorának! cs. kir. Föhgsé-ged hazafiai erényeinek, bölcs tapasztalásának, méltó magasztalása, az egész törvényhozó test örvendő kifakadási között, a' mostanihoz hasonló alkalommal, 10ed ízben hangzik e' helyről; e' jelen országgyűlés is új hervadhatlan virágokat fűzött cs. k. Föhgséged polgári koszorujába; ugyanis mindent, mi ez uttal a' nemzetre nézve hasznos, kedves, megnyug-tató 's kiegyenlítő volt, nagy részben cs. k. Föhged hathatós közbenjárásá-nak köszönhetünk, de hogy szólhassak méltán érdemeiről azon nagy Ná-dornak, kinek tettei örökre fognak tündökleni hazánk évkönyveiben, ki nemzetünknek szentelte majd felszázadi hivatalos fáradozásait, magas szü-letésének minden személyes viszonyt túlhaladó szerencsés helyzetetését, sőt egész éltét, mellyet hogy a' jó Isten még sok boldog évre, erőben, egészségben dusakra terjeszzen, mindnyájunk közös kívánsága. A' t. KK. és RR. velem együtt magokat cs. kir. Föhged magas kegyelmébe, hatha-tós pártfogásába továbbá is aláztatossan ajánlják. A' nm. Fő-RR., törvényho-zói állásuknál fogva, bölcs belátásukkal, jártas tapasztalásukkal tanácsko-zásinkat mérsékelve, lángoló hazafiai indulatokkal közzjóra czélzó törek-vésünket előmozdítva, nyilván bebizonyították, melly méltán van Fejedel-münk bizodalma helyzetve becses személyeikbe 's melly méltó maradé-kaik legyenek nagynevű eldödeiknek. Azon kegyességet és szíves jóaka-ratot, mellyel a' m. Fő-RRdek irántam 's a' t. KK. és RR. iránt viseltettek, hálás köszönettel véve, abba magunkat tovább is bizodalmasan ajánljuk. — Egy nem szokás, de igazán szívem érzelme szülte kötelességem van még hátra: a' szíves és hálás búcsu szava a' t. KK. és RRhez; az egyesség és ba-rátság azon összeforrasztó lelke, melly a' t. KK. és RR. felett, bár néha kü-lönbözők valának is a' szabad törvényhozói testületek természete szerint vélekedéseik, személyes viszonyaikban azon egész országgyűlés alatt ki-tündökölve lebegett; 's melly a' t. KK. és RR. többi jeles tulajdonságik mel-lett, ez országgyűlés szerencsés sikerülésének egyik főeszköze volt; ki va-la a' t. KK. és RR. részéről terjesztve rám is, és könnyíté, mit mondok könny-nyit? kellemessé tevő elnöki tisztem különben terhes, sok oldalu foglalato-ságait. Nincs senki, azon őszinteséggel mondom, mellyet a' t. KK. és RR. bennem ismernek, nincs senki a' t. KK. és RR. közt, kinek barátságos, szí-ves indulatja, bizodalma, szabad legyen hízkelkedni magamnak, irántami haj-landósága miatt magamat lekötöztetnek lenni ne érzem, nyilván el ne ismerjem, kinek kedves emlékezte hálás szívemben örökre bevésve ne le-

gyen, azon remény, hogy illy viszonyindulattal válnak el a t. KK. és RR. is tőlem, hazafiúi törekvéseimnek legkedvesb jutalma. Vezesse Isten a t. KK. és RR. szerencsésen honjukba, kedveseik karjai közé 's éljék sokáig és boldogul a jól született lelkek legszebb jutalmát: a' betöltött, és pedig sikerrel betöltött kötelesség érzését.

Vlasicz Ferencz b. horvátországi bán 's a' t. f. hó 16dikán reggel Zágrábban élete 75ik évében elhunyt. —

A' pesti műkiállításnak megnyitása jún. 7kén határozatván 's e' célra már is több kép megérkezvén, ezennel minden honi 's külföldi művész, ki azt műveivel díszesíteni kívánja, felszólítatik, hogy azokat a' jövő hó 7ig Grimm Vincze úr műtárus boltjába (Dorottyauteza Vogelház) beadni ne sajnálja. Egyszersmind az aláírási íveket elvállalt t. ez urak is megkéretnek hogy azokat, a' nyomtatásban megjelenendő egyesületi nérlajstrom kiegészítése végett minél előbb szinte Grimm Vincze úrhoz küldjék be; az aláírt részvényes urak pedig részvényjegyeiknek ugyanottan beváltására annál is inkább figyelmeztetnek, mivel a' kiállítás elején több nagybecsű mű, a' tagok közti híjatszás végett megvétetni, 's a' részvényjegyek folyó számai egyszersmind sors-számok gyanánt is szolgálva fognak. Pesten maj. 26kán 1840. A' pesti művészeti egyesület kisebb választmánya.

F. hó 30kán Laborfalvi Róza javára először adatik színpadunkon Mibán családjak 3 felv. 's egy előjátékkal eredeti színdarab Színgigetűl. —

Török-Kanizsa majus 22kén. Midőn hazánk törvényhozó testülete az anyagi jó egyik legfőbb eszközét, a' közlekedést, emelni törekedve eziránti üdvös rendelkezésekkel foglalkozik, azon magányos hazafiak között, kik a' törvényhozás üdvös célját, következeiseiben is felfogva, elősegélni, 's részükről is a' közjó oltárához tetemes áldozattal járulni törekednek, látjuk Szervizky György tőrt, ki az ő török-kanizsai jóságán átvezető országuton készült töltéseket fentartó gondos gyámolítása mellett, épen most az érintett jósága alatt folyó Tiszán hajóhidat épít, melly már annyira el is készült, hogy a' közlekedés a' közelgő pünkösdi napján megfog nyitvatni. — Milly fontos vállalat e' hajóhid a' hazai közlekedésre nézve, nem szükséges bővebben említeni, midőn az egyszersmind Bács és Torontálmegyék közlekedési kulcsául szolgáló, mellyek eddig csak alkalmatlan kompokkal voltak összeköttetésben.

Krassó megyében I. Milly dicséretes törekvéssel halad Krassó-megye idegen ajkú népsége a' magyar nemzetiség 's nagy nemzeti anyanyelv sajátja tételében, tanúságot adtak nemcsak a' közpróbatétel, hanem közelebb némelly, megyebeli, birkisi, egészen oláh-ajkú földművelő jobb-ágy növendékek is, kik ugyanitanítóikkal Lugos városban megjelenvén a' városi csinos készületű színházban, oláh nyelven ugyan, azonban magyar hősi szellemmel, 's díszes nemzeti öltözetben Hunyady László szomorú történetét, a' dugva teli volt színházi hallgatók minden várakozását fölölmuló tehetséggel elszavalták; a' játékot követte nemzeti magyar dal, ezután pedig egy a' növendékek közül előlépven szinte magyar nyelven köszönő beszédet intézett a' közönséghez, mellyet, tekintvén a' kisdél szónok korát 's helyzetét, mindenkit meglepő ügyességgel és hibátlan jó kiejtéssel adott elő, azon igérettel, miszerint ezután ügyeketeik oda lendnek irányozva, hogy még ez esztendőben magyar színdarabbal léphessenek föl. Legközelebb pedig, majus 15kén, a' lugosi kisebb gymnasium növendékei közül Lachner Ágost, iskolaigazgató névünnepe-re, az e' végre csinosan rendezett 's pásztori laktanyává alakított zárdateremben, hol két berek között repkénynyel koszoruzott gúlán kivilágítva évszámot mutató versezet tündöklött, számos és előkelő hallgató jelenlétiben. Alexandrovics Konstantin lugosi oláhszületésű 3dik osztálybeli növendék, velős üdvözölő magyar beszédet tartott, 's azt korát fölölmuló szónoki szabatosággal értelmesen adta elő. Következett erre szinte nemzeti magyarnyelven előadott 's Pléva Balás tanítótól szerzett 's kötött beszédű pásztori játék, mellynek előadásában mind a' négy osztálybeli ifjuság közül nagy részt oláh és németajkú, czélszerűen és csinosan öltözött növendékek léptek föl: A' haladásnak, itt, hol eddig a' népi közhelyeken és intézetekben a' honi hangok nélkülöztek, vagy legföljebb igen ritkán voltak hallhatók, e' zsonge és reményteljes mozdulatán nem lehet az érező hazafi kebelnek örömmel el nem telni: valóban e' részben e' fáradsatlan igazgató dicséretet érdemel, kitől bizton reménylhetni azt is, hogy a' kor szüksége által figyelmeztetve, 's a' hazai újabb törvények célját méltatva szent vállalatában számos magyar ajkú előkelő 's iparüző kívánságához képest e' nemzeti nyelv megkezdett haladását minél előbb a' szószéken is időnkint felváltva tartandó magyar egyházi beszédek által eszközölni: dicséret a' vallás és nevelés szent ügyében buzgókodó tanítóknak is, kik e' közintézetben a' kitűzött célra olly sikerrel fáradoznak: Hála a' megyei R. R. hazafiúi erényének, kik vetélkedő adakozásokkal ez intézetet alkották, 's ama buzgó férfiak meghívásával a' nemzeti nagy célra illy sikeresen hatottak.

(Ujabb zavarágás Szerbiában.) Szerb határszéli magányos hírek szerint a' tanács egyenetlensége ismét fölizgatá a' jámbor szerbek esőndes elméit. A' wáljewai kerületből majus 6kán délelőtt ezernél több fegyveres szerb egészen váratlanul Belgrád közelében temert. E' csapat mindenek előtt küldöttséget utasita Mihály hghez, 's határozottan kíváná, hogy Petronievics és Wucsics titkos tanácsosokat boesássa el 's helyet ök gyámul atyját hijja meg Havasalföldről, kinek kormánya alatt annyi jóban részesült a' szerb nemzet; továbbá, a' szerb szolgálatban álló ansztriai alattvalókat küldje vissza honukba, és a' tisztviselők magas évdíját lehetőségig nyerve meg. A' metropolita, orosz főconsul és török főhelyettes azonnal a' helyszínére kocsiztak, hova utóbb maga Mihály hg is lovon kö-

veté őket, és mindenféle szép ígéretekkel törekedtek lecsöndesíteni a' zavargókat: de mindeddig semmi sikere nem volt az alkudozásnak. Az ausztriai, francia és orosz consul azonnal nemzeti lobogót tüzött ki szállásán, mihelyt a' zendülők közeleltéről értesült. A' fiatal fejedelem parancsot hirdetett, melly szerint minden belgrádi férfi harezkészen tartozik várni a' zendülők berontását. Milos hg 14 ezer aranyért bérbe adá havasalföldi jóságait és Bécsbe utazik, hol egyik szeméről a' reáereszkedett hajógot akarja levétni. —

Baltavár maj. 9kén. Mint előbbi években, ugy az idén is köztetszéssel végeztettek Baltavárott az iskolai nyilvános próbatétek. Az első f. hó 2kán tartott Baltavárott, mellyen számos vendégen kívül nemcsak a' földesuraság zalabéri Horváth Edard ur nejével Inkey Karolina asszonysággal; hanem még kiskoru gyermekei is megjelentek. A' széplelkű anya vezeté ide őket, hogy korán tanulják szeretni, és szeretve ma-holnap boldogítani alattvalóikat. A' 2dik ugyanc' h. 7kén tartott Széplakon, Baltavár fiók-egyházában szinte a' földes uraság b. tarodházi Mikos János 's több más vendég jelenlétében. Mi a' tanulmányokat illeti: meg kell vallani, hogy e' két iskolában mi sem mulasztaték el azon ismeretek közlésében, mellyek az alsó néposztály vallásosságára 's polgári kimiveltésére szükségesek. Különösen elbájola bennünket azon jártasság, mellyet a' kis tanulók a' bibliai történetekben tanusítanak, 's nem lehet nem ohajtanunk, vajha Szaniszló Józsefnek, Stapf német munkája után irt igen derék Bibliái története, mellyből e' két iskola növendékei vevék az oktatást, iskolai könyvül országosan elfogadtatnék. Továbbá hallók az alsó néposztály közt uralkodó balitéletek és babonák kiirtására irányzott alapos physikai ismereteket; a' természet-históriából olly czikkeket, mellyek tudása az életnek vagy hasznait vagy kellemeit mozdítják elő, u. m. a' növényországból néhány közönségesen ismert vad és kerti növények orvosi hasznait, az állatországból a' házi állatok tenyésztését, czélszerű használatát 's más a' jó gazdálkodást különféleképp tárgyazó ismereteket; Magyarország földleirati ismeretét; a' magyar nemzet rövid történetrajzát, 's a' számvetésben annyi tudományt, mennyit több iskolát végzett ifjubar is méltán tisztelhetnének. Ezek nagyobbrészt a' helybeli plebános, e' vidékben ismeretes gyermekbarát fáradhatlan szorgalmának gyümölcsei. Többire köszönet a' tisztelt jótévő földesuraknak, kik évenként nemcsak a' tanítási díjt fizetik, a' próbatétkor ajándékokat osztogatnak; hanem még könyvekkel 's papirossal is ellátják ez iskolákat. Köszönet különösen Baltavár földesasszonyának, ki több gyermeket anyai gondnal ápol, táplál, ruház, iskoláztat. Bár hazánk minden magas rangú leányit, az emberiséghez 's hazához vonzó szív gyengéd érzete illy tettekre szólítva. Még egyet nem lehet nem érintenünk, t. i. mikép meg valánk illetődve, midőn a' széplaki iskolában négy koszoruzott lányka ezeket eneklé:

Ti kiket keblünkbe kísért
A' hon édes érzete,
Látni a' szegény magyarnak
Lesz e még szebb élete;
Bájjolón nézzen felétek
A' jövő kor anyyala,
Sugja buzgó szíveteknek:
Im hazátok hajjala.

Mély gondolatokba süllyedve nézünk ki ekkor a' jövőbe, 's egy boldog virágzó haza állott előttünk.

Majus 13. reggeli 9 óra rémülettel tölté el k. sz. Pál lakosít, ugyan is a' tavaszi kellemes napok 's azon közti kevés esőzés következtében a' Maros 11 lábnyi magasságra duzzadt olly hirtelen, hogy a' partilakosok alig szabadíthattak magok 's holmijöket a' dühöngő ár rohamától; ennél nagyobbra vidékünk 1821. óta nem emlékezik, midőn is 13 láb és 8 hüvelykre emelkedett közönséges állása felett; hír szerint a' tutajosok tetemes károkat szenvedtek, vidékünk nyomását még eddig csak marháinknak legelőikből kiszorításában érzi. Kolozsvárt is ugyanez időben a' Szamos áradása rendkívüli nagy volt, még most is, 16kán tart, földek, rétek víz alatt, sok lakos a' fenyegető veszély elől lakjaiból kiköltözött; így Erdély több részeiben is a' folyamok kiöntésével a' közlekedések gátoltatvák. Szatmármegyében f. majus 11kén hosszas szárazság után elvégre az eső megeredvén a' folyókat ugy megárasztá, hogy azok kitörvén árkaikból miattok főg a' szamosközi járás némelly vidékei megközelíthetlennék. Szamos, Túr, Kraszna kiáradtak, több helyen egész határok vízben állnak. A' három említett folyam némelly vidéké egész tengert képez. F. majus 18kán tartotta megyénk évnegyedes közgyűlését Domahidy Pál elnökle alatt, mellyben határozatott, hogy a' megye főpánja b. Vécsey Miklós a' jövő közgyűlés elnökeül meghívassék.

Kassáról írják, hogy a' legközelebb heteken Abanjanak több helyeit tűz pusztította névszerint: Göncez-Ruszkát, Hutkát, Mindszentet, Restét, Szemerét.

R. Komárom tavaszhoz 29kén. Mai napon iktattatik a' komáromi egyházi megyeesperesi székén tanácsnoki tisztébe, n. Komárommegye tisztb. főjegyzője szomori és somodori ifjabb Pázmándi Dienes ur; választatva, a' negyvennégy anya-gyülekezetből álló egyházi megye majd összes szavazata által. — Mennyire méltányolja a' tanácsnok a' személyében öszpontosult közbizalmat, velős tartalmu beszédében érzékenyül fejezé ki. De hogy a' közbizalom is, hivatala körét milly egész terjedelmében nemcsak felfogni tudó, hanem abban jótékonyan hatni is kívánó egyed iránt nyilatkozik; igazolá a' tanácsnok annak azon nemes tette, miszerint a' beiktatást-követte ülésben egy évenként huszonnégy aranyat kamatozó tőkét alapita, olly intézkedéssel: hogy évenként az egyházmegyében legjelesb növendékeket képező nős két iskolatanító közül a' jelesbnek tizen-négy, a' másíknak tíz darab arany adassék jutalmul. Minden nemes tett, mint a' nemeskö ön-és örök becsü, de idő és hely szerint alkalmazva fényu-

garai üdv és gyümölcsözöbbség. Hatni a nevelésre 's ez által erkölcsre, értelmességre — mit az alapító ur nemes céljával tüze ki — mi nagy és dicső — szinte felesleges mondani; mellyért hona 's hitsorsosi áldása a polgári érdemkoszorús atya méltó fíjára!

Spanyolország.

(Cabrera megszókött. Morellai zavargás.) Majus 11iki bordeauxi hírek szerint Morellában nyílt zendülés ütött ki, minek következtében 200 ember fegyverestül az alkotmányosakhoz pártolt; ugyanazon nap Cantaviejából is 50 carlosi fegyveres jelenté magát a királyné egyik parancsnokánál. Ayerbe tábornok a morellai zendületről értesülvén, azonnal közelebb vonult sergével a városhoz, és az ostromot azonnal megkezdendi, mihelyt az ostromsátorok hozzá érkezendnek. A még folyvást beteg Cabrera az alkotmányosak közeledtekor azonnal 7 főtiszt és egy gránátos zászlóaljjal Xertába vonult, onnan pedig Ebro tulpártjára menekvék, hogy minél hamarabb Olaszországba vagy Szardíniába futhasson, hova már több milliót küldte. Két nővére 200 ember kíséretében Bergába siete. A morellai polg. alig várják azon pillanatot, mellyben magukat az alkotmányosoknak megadhassák, és így a nem nagyszámu fegyveres őrőség csak kevés ideig fog ellenkezhetni. Egyébiránt Ebro folyam egész jobb partja már az alkotmányosak hatalmában van. A navarrai tartományi küldöttség 500 realt hirdete jutalmul mindenkinek, ki az utóbbi zendülési merény valamelyik részését elfogja. Espartero és O'Donnell közt némi meghasonlás kezd mutatkozni.

Anglia.

(Russell nagybátyja meggyilkoltatva.) Majus 6ikán reggel Russell Vilmos lordot, a miniser nagybátyját meggyilkoltatva lelék ágyában. A büntettet általánosan rablóknak tulajdonítják, mivel számos drágaság hiányzott a lord hálótermében. A gyilkosok torkát metszék el a 72 esztendősd lordnak, és eddig a leggondosb fürkészet sem vezetett felfedezésre, valamint gyanu sincs senkire, mellynél fogva határozottabban lehetne nyomozni a czinkosakat. E szomorú esemény miatt az irlandi választásjavítást tárgyzó törvényjavaslat vitatását elhalaszták.

(Részletek Russell I. meggyilkoltatásáról) Ez esemény annyival inkább lebilincsezi a köz figyelmet, mivel miatta John Russell nem látogathatja meg az alsóházi üléseket, 's így minden fontosb tárgy vitatását továbbra kell halasztani. Az eddigi vizsgálatokból csak annyi sült ki, hogy a gyilkolási gyanu leginkább a lord komornokát, Courvoisier, terheli, leginkább azért, mivel rendkívül megijedt, midőn hallá, hogy a rendőség a ház bizonyos zugának megmotozására indult, hol csakugyan meg is lelék az elorzott tárgyakat. Egyébiránt a komornok makacsul tagadja e büntettet. A meggyilkoltatott családja és kormány egyenkint 200 font sterlingnyi jutalmat hirdete annak, ki a gyilkost megnevezi, a kormány ezenkül még előleg teljes bocsánatot ígért a büntett részésének, ha nem maga követé el a gyilkosságot, és felföldözé a vétkest. Courvoisier első törvényes kihallgatásakor következő terheli körülmények sülték ki ellene: a megholt 10 fontos bankjegyet, mellyet lefekvéskor párnája alá tön, aranypénzzel 's emlékjegyekkel együtt ott lelék, hol leginkább ellenzé vagy halasztgata a motozást; C. zsebében arany lakatocskát találtak, mellyet tulajdonának monda, mit azonban a lord már néhány hét előtt vesztett el a richmondi vendégfogadóban; eszközei közt vésüt találtak, melly tökéletesen a feltört butorok hasadékiba illett; továbbá a szakácsné vallomása szerint C. sert hozott este számára, mellytől még másnap is álmosnak érzé magát. C. egyik barátja, Carr, ellen szinte gyanu kezd támadni, mivel a gyilkosság napján bizonyos asszonyok monda, hogy rövid idő mulva Ausztraliába fog utazni. A meggyilkoltatott lord temetésé mely csöndben ment véghez majus 11ikén. — O'Connell legközelebb azon reményét fejezé ki Irlandban, miszerint a királyné rövid idő mulva személyesen nyitandja meg Irlandban a független parlamentet. — A jözansági egyesületek igen biztatólag terjednek ugyan Angliában; de már most pályinkavás helyett makonyhasználáshoz kezd szokni a köznép.

Hír szerint a bokharai főnökök készek Dost Mohammedet kiadni és az angolokkal védő és támadó szövetséget kötni; e végett angol ügyvivőt kívánnak, 's azt meg is kapják. — Keane lordnak elutazása előtt Bombay lakosai köv. bucsulevelet küldének: „Kérünk téged, hogy állásodnál fogva mint britt pair, mondd meg alattvalóitársainknak, mikép az indiai birodalom bátorosága végett nem kell vagyunkba hirtelenkedve markolni, szokásinkat sértegetni, és vallásunkat megtámadni. Ha ezt megteszed, jót tészesz az egész birodalommal, megerősíted Indiát és biztosítod népe hűségét.“ E levelet 21 előkelő pars, hindu és mohammedanus írta alá. — Jan. 5kén jelent meg a császár hirdetyvénye, miszerint minden angol törvényen kívülinek jelentetik angol portéka bevitelét 's minden közlekedés az angolokkal legkeményebb büntetés alatt tiltatik. Ezen rendelet, mint a csász. hirdetyvény monda azért tétetett, mivel Hyacinth és Volage angol hajó megkezdé a háboru szörnyűségeit. A császár különösen örül Kwan öreg hajóvezér viseletén, ki szépen de vitélzül támaszkodva csonka árboeczához, daczolt az ellenség tüzével. Ha még öt útközetben olly vitélzül viseli magát, 6 fokkal magasztaltatik felebb. Illy fölmagasztaltatásra tarthat számot minden tiszt, ha hatszor győzödelmesen harczol az angolokkal. — Gribble angol kereskedőt szabadon bocsátották. Volage és Hyacinth tartja Bokát ostromzár alatt, különös mégis, hogy Lin biztos élelmet küldött az ostromzárú hajóknak, de azt angolok nem fogadták el. Két angol hajót dán lobogó alatt foglaltak el a khinaiak. Azon hír, hogy 200 angolt koncöltak volna össze a khinaiak, nem valósult meg. A calcuttai hadszállítvány Khina ellen martz. 20kán szállott hajóra.

Perzsia.

A francia követség megérkezett a fővárosba. Sercey gróftot legnagyobb tisztelettel fogadák, 12ezer embernél több ment elibe.

Martz. Skán Ispahanban volt a shah, hová Sercey gr. is készül. — Dost Mohammedet igen rosszul fogadák a bokharai udvarban, miéértis annak testvére fiát az előleges alkudozás végett az angolokhoz küldötte. Afghánistan éjszaki részében sokat szenvedett a britt sereg a hidegtül 's ezért a Turkistan és Bokhara elleni táborozást tavaszra kellett halasztani. Agrából Kabulba nagy élelepszállítvány van utban. — Bombayi levél szerint Shudshah shah mokaöcsese Kamram herati shah ellen készül. — Arrakani hír szerint a sungjuhi szorosnál 15ezer birman fenyegető állásba helyezkedett, de királyok a Khina elleni készület által megrettenvén, már békés hangon beszél. A Khina ellen menő hajóhad maj. 7kén gyül össze a singapur kikötőben. Elliot kap. nyilatkozványát, miszerint az ügyelete alá bizott makonyért kárpótlást adand a khinaiaknak, a calcuttai főlebbviteli főtörvényszék erőszak által kiesikartnak és így erőtlennek monda. Bombayban ismét kiüött az epeimírigy.

Franciaország.

(A lengyelek sorsa Franciaországban. Elegy.) Parisi miniseri lapok szerint a kivándorlás kezdetétől f. e. január elsőjéig 4972 lengyel lépett francia földre. Ezek közül meghalt 674, 476 ugyanis aszkórbán, 107 öngyilkosság 's 89 egyéb betegség által. Összesen tehát még 4292 kibujdosott lengyel él a franciaik közt, következőleg fölosztva: tanuló 700, iparüző és gyárakban alkalmazott 2000; Franciaországban házasságra lépett 447, aggyastyán, némbér és gyermek 153. E szerencsétlenség minden tekintetben legdicséretesb viselet példáját adják. A mennyire örvendetes a munkás lengyelek nagy száma, annyira legmélyebb fájdalom gerjesztő annak tapasztalása, hogy olly számosan halnak el közülök aszkór által, melly leginkább a szeretett haza utáni vágyódás szomorú következménye. Ha e jegyzéket az oroszok czárja olvasandja, bizonyosan emberi érzés fog keblében ébredni, és követni fogja Ausztriát 's Franciaországot, 's közbocsánatot hirdetend e boldogtalanok számára, kik közt számos aggyastyán, némbér és ártatlan gyermek minden pillanatban halálát várja, hogy mint hatalmas vádló lépjen a mindenható trónja elébe. — A capuai hg hír szerint Sziciliába utazott. — A khinai császár követet küldé Hollandiába, kikalöz-leveleket osztogat a vagyonsb kereskedők közt Anglia ellen. — A czukorkérdés végre azon fölöldást nyéré a követkamrában, hogy a répaczukorra 25 franknyi vám határozaték. E' hozszas viták folytában következőleg tréfált a „la Presse“: „Oh ártatlansága az országglás-tudományt tanítóknak! Uj iparágot agyonütöni (némellyek t. i. a répaczukor-gyártást végkép el akarák tiltatni), mivel kényelmesen élni nem enged egy régibbet, a helyett, hogy határköreik tágitása által mindkettőt egymás mellett hagynak élni. Töröljétek el tehát a számarakat is, mivel a lovaknak ártanak; a gyapotszövetet, mivel a vászonnak árt; a sert, mivel a bornak árt; a burgonyát, mivel a kenyérnek árt; a lámpákat, mivel a gyertyáknak ártanak; a kőszént, mivel a fának árt; a mézet, mivel a czukornak árt; de mindenek előtt azon gondolat nélküli fecsegőket, kik azon érdemes férfiaknak ártani törekeshnek, kiknek helyét méltatlanul foglalják el.“

(Joinville hg Napoleon hamvait Parisba szállítandja. Lapvélemények e kormányhatározatról.) Paris, majus 14kén: „A tegnapelőtti követkamrai ülésben következőleg nyilatkozék Remusat a kormány nevében: „A király Joinville hgnek parancsot adott sz. Hona szigetre hajózni (izgás) és onnan Napoleon császár földi maradványit visszahozni. (általános és leirhatlan lelkesülés. Bravo! Bravo!) hogy utolsó nyughelyüket Franciaországban leljk föl. (Bravo!) A kormány ez iránti alkudozasi Angliával legközelebb sikert nyertek. Azon fregát, melly e drága maradványokért menend, Szajna torkolatáig haladván, ott más hajóra találand a császár hamvai Parisba szállítása végett. E' becses hamvak a rokant katonák palotájában illő szertartással fognak eltemettetni. Napoleon jogszerű fejedelme volt ez országnak — temetési pompája hatalmas uralkodó legyen. Kardja azon emlékre fog tétetni, melly hamvai fölött diszland hajdani bajnoktársai csöndes és dicső menekvő helyén. Komoly emléket kívánnak a császár maradványi, olly emléket, mit árnyék 's csöndesség környez. (Tetszés.) Azon törvényjavaslat, mellyet Önök elébe terjeszteti szándékunk, egy millió frank megajánlását kívánja Önöktől temetésre és síremlékre.“ A törvényjavaslat fölölvasta után minden véleményű követek szerencse-kívánólag sereglének a miniserhez, és Hernoux azonnal megajánlatni kívánta az egy milliót: mit azonban az általános lelkesülés daczára is ellenzeni lön kénytelen az elnök, mivel a kamrai szabályok szerint 24 óra eltölte előtt semmi törvényjavaslatot nem szabad elfogadni. A kormány kívánata jelentésekor még ezeket monda Remusat: „A kormány legnagyobb buzgalommal teljesíté nemzeti nagy kötelességet, midőn Angliához fordult, visszakérni azon drága zálogot, mit szerencse juttatott Britannia hatalmába. Kívánata tüstint teljesítették. Nagylelkű szövetségésünk ezt válaszolá: „O britt föls. kormánya reményli, miszerint felelete gyorsaságát azon kívánata bizonyosága gyanant tekintendik Franciaországban, hogy a császár életében Franciaország és Anglia közt uralkodott nemzeti gyűlölség, utolsó nyomdokig irtassék ki. O britt föls. kormánya azon reménnyel kecsgetti magát, hogy azon esetre, ha még most is léteznének valahol illy ellenséges érzelmek, azon sir nyelendi azokat el, melly Napoleon hamvait keblébe fogadandja.“ (Élénk izgás. Bravo! Bravo!) Angliának igaza van! E' nemes visszaadás még szorosbra köti a bennünket egymáshoz szorító kapesokat, és tökéletesen eltüntet a multnak fájdalmát. Eljött az idő, mellyben e két nemzetnek már csupán dicsőségire szabad emlékezni. Azon sir, melly Napoleon porló maradványit fogja pihentetni, czéliránytalan állna nyilvános téren, gyülekező zajgó csoportok közt. Illy sirnak szentesített csöndes helyen kell lenni, hol nyugott és magába tért kedéllyel látogathatják meg azok, kik a nagy szellem dicsőségét 's szerencsétlenségét méltanyani tudják.

(Mély megilletődés.) Napoleon császár és király volt, és jogszerű uralkodója hazánknak. (Tetszés.) E' czim alatt st. Denisben lehetne nyughelyet. De a' közönséges királyok közönséges temetkezési helye nem Napoleonnak való. Jövendőben is uralkodnia és parancsolnia kell azon csarnokokban, hol nyugalmat élveznek a' haza bajnokai, és mind azok lelkesülést meritnek, kik Franciaország ótalmára hivatják. Kar d j a sirján pihenend. A' művészet a' hadseregek istenének szentelendő kápolnában, ha csak lehetséges, azon névhez illő emléket állítand föl, mely reá fog vésetni. Napoleonnak oly tartós emléket kellene fölállítani, minő emlékezete hazánknak. (Tetszés.) Ezentul Franciaország, egyedül csak Franciaország, birandja mind azt, mi a' nagy császárból, az egyetlen Napoleontól, még fönmaradt. Sirja és dicsősége egyedül honáé leend. Az 1830-diki királyság valóban egyetlen törvényes örököse mind azon emlékezetnek, mire Franciaország büszke lehet. És csak e' kormány, mely először egyesíté a' francia zendület egész erejét 's minden kívánatát, állithatá föl 's tisztelheté rettegés nélkül a' népszerű hős szobrát és sirját. Mert van valami, mi bátran mérközhetik a' dicsőséggel, és ez: a' szabadság! (Bravo! Bravo! Hosszas lelkesült megindulás valamennyi padon.) Majus 5kén, tehát jóval a' főnebbi kormányhatározat közlése előtt, így nyilatkozték ez ügyről a' Courrier français: „A' félelem, e' gyógyíthatatlan sérve minden gyöngye kormányának, nyilvános kívánat teljesítését tagadá meg. Hasztalan emlékeztetik minden évben számos kérelemmel a' kormányt, mely minden illy kívánatot összeesküvésnek szeret tekinteni. Nevök miatt számüzik Napoleon családja tagjait, 's hamvainak nem akarnak engesztelő oltárt emelni, mintha trónkövetelő támadna föl porló csontjaiból, mintha a' dicsőséget örökségül lehetne nyerni. Napoleon emlékezete soha sem leend kedvező a' fiatal Lajos hgre nézve, mert a' nagyság mindenkor elnyomja a' kicsinységet. Molé kislelkűsége tevő pártfővé Lajos hget, mivel legszentebb jogától fosztá meg, születése jogától, mely szerint legalább francziának kellene lehetnie. Ne rettegjen a' kormány minden mozgalomtól, melyet nemzeti büszkeség szül, 's merjen zendület tetteket elkövetni, és bizonyára köd gyanánt oszlik el minden zendületi merény. Midőn mi Napoleon hanvait kérjük Franciaország számára, koránsem népbabona kényszerit bennünket szólásra, mert a' nemzet hatalmát nem vakhít teszi ellenállhatanná, hanem állandóság kitűzött czéljaiban, akarat-szilárdság, és érett megfontolás minden tettében. Minket csak hálaérzet lelkesít, mert a' nemzet szellemét látjuk azon férfiban, ki 15 évig intézte Franciaország sorsát. A' pogány görögök templomokat állítottak föl nagy férfiak tiszteletére; mi nem követelünk annyit azon férfi számára, kinek Franciaország ujonnan születését köszönjük, mi csak sirba kívánjuk temetni hamvait.“ A' „France“ kissé furesának tartja, hogy most ugyanazon férfiak, a' száz nap emberei, oly buzgón kívánják vissza Napoleon hamvait, holott annak idején kemény fogságra juttaták őt. A' kormány azon nyilatkozata, mely szerint egyenesen jogszerű császárnak 's királynak nevezi Napoleont, végkép szentesíti az idős Bourbonok elűzetését, 's egyszersmind legmagasb törvénynek állítja föl a' nemzet akaratját. A' jó Quotidienne erre annyira megboszkodott, hogy dühében szava egészen elállott, 's olvasóit azzal biztatja, hogy nyilatkozni fog ez ügyről, mihelyt haragja szünend. —

Törökország.

Konstantinápoly apr. 22. A' meghasonlás még sem szünt meg a' diván tagjai közt, 's még folyvást fenekedik egyik a' másikra. Nem rég is Halil basát a' szultán első sógrát tették ki hivatalából, ki egyik tagja volt a' Khosrev és Rezsid féle török triumvirátusnak, 's kit a' megboldogult szultán halálos ágyán ajánlott fiának. Különös az a' törököknél, hogy a' hivataladásnál mit sem tekintnek arra: lesz é elég lelke azon helyet betölteni vagy nem, hanem csak úgy cserélgetik az embereket egymással, mint ha a' kinevezés megadná kinek kinek a' tiszthez megkívántató tulajdonságát; a' katonát most politikussá, ezt bíróvá, ezt ismét rendőr- 's pénzügyministerré teszik. Akif basát is, Nikomedia kormányzóját, mivel csalást, huzavonát követett el, kitétték hivatalából. Ennek üdvös hatása leend 's azért nevezetes, mivel legelső, kit a' múlt évben kihirdetett fenyítő törvény értelmében büntetnek. Ez hihetőleg gátot vetend a' tisztviselők gyalázatosságának, kik hivataljokat csak pénzbenyának szeretik tartani. E' bűn oly közönséges, hogy kevés van oly tisztviselő, ki érte büntetés alá nem lehetne vonni. A' hárem személyzete, naplopó udvari ácsorgók és szolgálók száma igen sok pénzt fölemészti 's költségit a' rendes jövedelemmel nem fődözhetni. Kevesitni kell a' nők, tisztviselők, szolgálók, szájtatók számát, 's ez által mindjárt sok baj forrása be lesz dugva, mert ha mindig csak büntet a' kormány 's a' bűnhődési alkalmat 's szinte kényszerítő okot, el nem távoztatja, illetőleg a' bűnös. — Alexandriában a' dógvész a' basa palotájában is mutatkozik, miért az néhány napra mezei lakába ment. Palmerston és Russell alsóházi nyilatkozatát nem igen kedveli Ali. Damaskusban a' francia consul nagy munkásságot fejt ki a' szerencsétlen zsidók ótalmazásában. A' 13 leggazdagabb zsidó vallomása következtiben a' zsidók Damaskusból kiutasítottak 's város közelében egy helyen szoros felügyelés alatt laktak. Több zsidó áttért az izlámra, egy ezek közül nyilvánítá, mikép a' zsidó vallás titka szerint a' keresztyén vér igen kedves isten előtt 's a' keleti zsidóság mélyebb titkába avatott rabbiknak kötelességökben áll a' végett minden husvétkor egy keresztyént keríteni. Innen származik az, hogy mindenik év bizonyos szakában szokott keresztyén elveszni. E' vád alaptalanságát sokkal inkább hiszik olvasóink, mint hogy legkisebb figyelmeztetésre is volna szükségök. A' zsidók ellen Szyriában török és keresztyén egyiránt igen föl van ingerülve, 's a' zsidók állapotja nagyon aggasztó. — April 20kán Drinápolyban nagy nyugtalanság volt, mire egy török pap meg-

gyilkoltatása nyújtott alkalmat. A' törökök hihetőleg méltatlanul több keresztyént gyanuba vettek, de ezek mellett hitsorsosaiak fölkelének. A' török lakosság ezért fegyvert ragadott a' keresztyének ellen, 's mind a' kétfél beszánczóla magát. Vérontásra még nehezen került a' dolog; de szép szerivel bajosan lesz vége, mert a' török igen bosszuszomjas, ha hitsorsosa keresztyén által vigyázatlanságból veszti is életét. Az itteni törökök e' zavart ujtás elleni visszahatásnak mondják. Igaz Emin b. a' drinápolyi kormányzó sohasem volt az ujtásnak barátja, de az nem hihető, hogy az elleni harcát a' város felének elidegenítése által kezdené meg, mely csak azért is a' kormány pártjára állana. E' zavarnak Konstantinápolyra is lehet hatása. —

A' francia lapok közlik Ali levelét Khosrevhez, és ennek arra tett válaszát. Ali levelében többek közt ez áll: „A' hallgatás, mellyel irántam viseltetek, és más egyéb körülmények meggyőznek engem, hogy e' boldogtalan viszály kiegyenlítésre tett lépteimnek semmi sikere nem leend. Sajnálom hogy több több befolyást nyernek az idegenek, kik azon ürügy alatt hogy a' portát gyámolítják, semmi mást nem akarnak, mint romlásom által támaszátul megfosztani azt és az egész birodalmat elnyelni. Én reményelem, hogy ő fons. kormányának elnöke jó musulman 's hitsorsosa együtt munkálatait és segélyét elibe teendi az idegenek hitetlen ajánlatinak. Én tudom hogy esalatkodom, és hogy engem megbuktathassanak, azért az izlámot is veszendőbe bocsátják. Illy körülmények közt bátor vagyok nyilvánítani, hogy rendületlen föltetem, a' hit és birodalom ellenségei követelésinek nem engedni: sőt inkább isten és a' jó musulmanok segítségével, kik a' tölem védett ügy igazságát elismerik, teljes erőmből ellenállok. Ha isten akarja, hogy csapás és viszontagság érje az ozman birodalmat, én azon öntudattal vigasztalandom magam, hogy kötelességem meg tettem, és a' rettenetes felelősség nem az én hanem más fejére szálland. Szeretném, ha csak egy szikrácskája is maradna lelkemben azon reménynek, hogy excitiád jobb véleménnyel levén fölölem, egy alattosát a' portának igyekszik megtartani, ki ahoz bármilyl föltre magyarázzák is szándokát, mindig hű volt.“ A' nagy vezér köv. válaszolt: „Tapasztalásból tudom, hogy Önnek haszontalan írni és Önnek haszontalan e' tárgyban levelezni. E' kérdés nagyon komoly 's hogy magamnak szemrehányást ne tehessen bízó lalmas levelire, mellyet hozzám intézett, feleldek. Nem akarok multakat fölidézni, 's azon állásról szólani, mellyet Ön a' fons. porta ellenében vett, 's melly a' musulmanok közt oly boldogtalan szakadást okozott. Nem szükség bizonyítgatnom, hogy abban bűnös nem én vagyok. Isten ítéli 's bünteti meg a' bűnös. Föls. fejdelmünk el akará feledni a' multat 's ajánlatot méltóztatott Önnek tenni, mellyet Ön el nem fogadott. Ön levelém homályosságát becsmerli, 's azt veti hozzá, hogy Ön e' szavakat: „Önök hódolatát a' szultán iránt tetteg kellene kimutatni“ nem érti, és midőn Ön a' hajóhad visszaadásáról szól, azt birtokkérdéssé teszi 's a' hajóhadat követeléseit elfogadatasának biztosítékául tekinti. Ön azt mondja, a' hajóhad önkéntesen ment Alexandriába. De ezen nyilatkozat mit sem nyom, mert a' hajóhad gyalázatos árulás által jutott Ön hatalmába. Mint állithatja hát Ön, hogy ő fons. tulajdoni jogát megismeri, mikor a' hajóhadat nyakasan visszatartóztatja, a' nélkül hogy meggondolná, mikép Ön vonakodását minden musulman a' szultán paransa megvettetésinek tarthatja. Igérte ugyan Ön, hogy szárazföldi és vízi erejét ő fons. hadsergivel egyesítendi, de csak azon föltét alatt, ha kívánatait teljesítik. Ne higye Ön, hogy én azok megadatását tanácsoltam; mint adhatnék én a' szultán érdeke és méltóságával annyira ellenkező tanácsot? Tegye Ön magát helyembe, és akkor feleljen Ön nyíltan magának. Tegyük hogy én régi barátságunkért oly tanácsot adtam volna, hiszi Ön hogy azt ő fons. elfogadja? Bizonyosan nem. Vagy tán azt hiszi Ön, hogy a' szultán ministerei tanácsát tartozik elfogadni? Ön tévedésben van. Ő fons. jól tudja, mi a' kellő és illő, és ha ministerei neki rossz tanácsot adnának, azért bizonyosan megbüntettetnének. Ön azt mondja, hogy kénytelen családja jövendőjének biztosításául Adanát és a' tauruszi vaskaput megtartani, 's ez által tartományit a' porta megáadásai ellen védelmezni. De mi nem azt mondhatjuk, hogy illetőleg szinte oly tekintetből nem adhatjuk Önnek? Én jól tudom, hogy Önnek azt írták, miszerint a' szultán hajlandó Ön minden követelését megadni; azt is tudom hogy Önnek itt sok barátja van; ezt aztán elegendőnek hiszi Ön, hogy e' vagy ama minister akarja szerint cselekedjék? Ön kételkedik az európai hatalmak érzelmeinek őszinteségiben. Nem kezeskedik é azért azon egyhangu nyilatkozat, miszerint a' hatalmak kötelezik magokat a' török birodalom függetlenségét és épségét föntartani? Megegyeznének azok a' birodalom két fő közötti fölosztatásán? Én ismerek a' nehézséget, mi eddig a' hatalmak megegyesülését akadályozá, de tudom hogy csak hamar megegyeznek 's közösen munkálkodnak. Továbbá nem titok előtetem Ön hadi készüléte; tán ez is jele a' szultán iránti hódolatnak, mellyel Ön kérkedik? Mondja meg Ön nyíltan nekem: akarja é elfogadni a' szultántul tételt ajánlatot, 's ha valami észrevétele van rá, közölje velem. Ön mondja azt is, hogy benne nincs többé nagy ravagyas, de gyermekei sorsát biztosítani kell. A' fölöl meggyőződhetik Ön, hogy az illető rendelkezésnél arra tekintend leend. Higyen Ön barátságomnak és hosszú tapasztalásomnak, kövesse tanácsomat 's vegye elő jobbik esztét. Még van idő, de csak hamar késő leend.“

Gabonaár: Pest, máj. 26dikán: Tiszta buza: 205, 190; 175; — Kétszeres 160, 150, —; — Rozs 143, 140, —, —; Árpa 106, 104, 100, —; Zab 85, 83, 80, —; Köles —, —, —; — Köles-kása —, —, —; — Kukoricza 145, 140, 136; — pesti m. v. garas.